

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Oddelek v MARIBORU
Svetozarevska ulica 6
2000 MARIBOR

REPUBLIKA SLOVENIJA INFORMACIJSKI POGLAŠČENEC		
Prejeto.	27 -01- 2010	Sig. znak 0421
Vrednost	Vredn.	Priloge
Šifra zadeve. 021-128/2008/10		

II U 79/2009-10

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, Oddelek v Mariboru je v senatu pod predsedstvom višje sodnice svetnice Vlaste Švagelj Gabrovec, ob sodelovanju višje sodnice svetnice Sonje Kočevar in višje sodnice Violete Tručl kot članic senata ter višje pravosodne svetovalke Mirijam Križevnik kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožil tožnik, zoper toženko Republiko Slovenijo, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Vošnjakova 1, Ljubljana, zaradi dostopa do informacij javnega značaja, o tožbi tožnika zoper odločbo Višjega sodišča v Mariboru, št. Su 230103/2008-10 z dne 8. 10. 2008, na nejavni seji dne 20. 1. 2010

odločilo:

Tožba se zavrne.

Obrazložitev:

Z izpodbijano odločbo je Višje sodišče v Mariboru kot organ v skladu z določbo 1. člena Zakona o dostopu informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB2, ZDIJZ) zavrnilo zahtevek prosilca (tožnika v tem postopku) za posredovanje fotokopij vseh sodb Višjega sodišča v Mariboru v obdobju od leta 1995 do 2008, v katerih je v civilnih zadevah dedovanja kmetijskih gospodarstev v senatu višjih sodnikov sodelovala Nina Vidic in v katerih je bil uporabljen Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG). Navedeno odločbo je potrdila tudi toženka z odločbo št. 021-128/2008-6 z dne 28. 1. 2009, s katero je zavrnila tožnikovo pritožbo zoper izpodbijano odločbo. Oba organa v odločbah navajata, da je tožnik dne 19. 6. 2008 na organ naslovil zahtevo za dostop do informacij javnega značaja. V zvezi z zahtevo je organ prosilcu dal napotilo za uporabo spletnih strani, kjer se lahko seznanijo s sodno prakso, ki se nanaša na ZDKG. Prav tako mu je nudil ustrezno pomoč, kako naj dopolni svojo zahtevo in sicer z navedbo točnih podatkov o sodbah, kot so opravilne številke,

imena strank. Prosilec svoje zahteve ni dopolnil ter je na ponovni poziv za dopolnitev vloge izjavil, da ostaja pri svoji zahtevi. Po določbi prvega odstavka 4. člena ZDIJZ je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja se v obliki dokumenta, ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom ali pridobil od drugih oseb ter da je v materializirani obliki. Prosilec je zahteval točno določeno zbirko podatkov in sicer fotokopije vseh sodb, kjer je bil uporabljen ZDKG in je v senatu sodelovala sodnica Nina Vidic in to za obdobje od leta 1995 do 2008. Zahtevane zbirke v takšni obliki pa sodišče nima. Prav tako računalniška tehnologija, s pomočjo katere se vodi vpisnik Cp, ne omogoča iskanja po navedenih kriterijih. Pri zahtevi po posredovanju zahtevanih sodb tako gre za ustvarjanje nove zbirke, s katero organ ne razpolaga. Ob preizkusu kolikšen delovni vložek bi bilo potrebno vložiti za pridobitev take zbirke sodb, pa se pokaže, da bi to terjalo precej dodatnega dela za organ, saj bi bilo potrebno vsako sodbo tudi vsebinsko pregledati. Gre za 1010 zadev, v katerih je sodelovala sodnica Nina Vidic kot poročevalka, pri tem pa niso zajete zadeve, kjer je sodelovala kot predsednica ali samo članica senata. To je razvidno le iz sejne knjige, iz katere pa ni mogoče razbrati za kakšno zadevo gre. Pri tako velikem številu spisov je to prevelika obremenitev za organ in v nasprotju s temeljnimi funkcijami pravice do dostopa do informacij javnega značaja.

Toženka v svoji odločbi navaja, da je po prejemu tožnikove pritožbe dne 10. 12. 2008 pri organu opravila in camera ogled na podlagi 11. člena ZInfP. To pomeni, da je sama ocenila in presodila dejstva, ki se nanašajo na možne škodljive posledice, ki bi nastale ob razkritju zahtevanih podatkov. Pri ogledu je bil pooblaščenec omogočen vpogled v računalniški program (Cp vpisnik), pri čemer se je izkazalo, da v tem programu ni mogoče iskati z iskalnim nizom, ki predstavlja kratico zakona ali celoten naslov zakona. V navedenem programu je mogoče iskati zadeve, ki jih obravnava posamezen sodnik. Pred letom 2005 pa je organ vodil le ročne vpisnike in zadeve niso bile nikoli vnesene v elektronski vpisnik. Po določbah Zakona o sodiščih sodno oblast v Republiki Sloveniji izvajajo sodniki na sodiščih, ustanovljenimi s tem ali drugim zakonom. Sodna oblast torej predstavlja del javno pravnih nalog sodišča in s tem spada v njegovo delovno področje. Tožena stranka zato ugotavlja, da je v konkretnem primeru organ zavezan posredovati informacije javnega značaja, ki se nanašajo na konkretne sodne postopke in na področje sodne uprave, torej sodi med zavezance po ZDIJZ. Pooblaščenec pa se strinja, da podatki, ki so razpršeni v raznih dokumentih, ne predstavljajo zbirke, ki ustreza kriterijem, ki jih je navedel prosilec v zadevi. Tako organu ni določena v nobenem predpisu obveznost, da vodi zbirko sodb, v katerih je v civilnih zadevah določenega področja v senatu sodeloval določen sodnik. Zahtevana evidenca zbirke sodb torej ne obstaja. Prost dostop do informacij pa se nanaša zgolj na informacije, ki dejansko že obstajajo. Postopek ni namenjen k prisili ustvarjanja informacij, zato tudi pooblaščenec ne more organu naložiti, da naj prosilcu posreduje dokumentacijo, s katero ne razpolaga. Organi, ki so zavezani po ZDIJZ, so dolžni omogočiti dostop le do že obstoječih informacij, niso pa dolžni ustvarjati novega dokumenta, zbirati informacije, opravljati raziskave ali analize podatkov, da bi zadostili zahtevi prosilca. Prav tako se pooblaščenec ne more spuščati v presojo zakonitosti in smotrnosti, za kaj organ ne razpolaga z zahtevano bazo v papirnati obliki ali z računalniško bazo, ki bi ustrezala kriterijem iz zahteve prosilca. Tožena stranka zato ugotavlja, da zahtevi prosilca ni mogoče ugoditi, ker mu organ dokumenta, ki ni nastal, ne more posredovati.

Tožnik v tožbi navaja, da je organ v izpodbijani odločbi kršil ustavno podlago ZDIJZ (39. člen Ustave RS) in med drugim načelo prostega dostopa, ki je najpomembnejše načelo, ki omogoča javnosti odprto, transparentno in sledljivo delovanje posameznega sodnika na sodišču. Kršitev navedenega predstavlja oviro pri uveljavljanju enotne sodne prakse in postavlja pod vprašaj zagotavljanje enakosti pred zakonom. Kljub ugotovitvi, da iskana

informacija izpolnjuje vse tri kriterije, ne more dobiti informacije iz razlogov, ki po njegovem niso pravno relevantni, temveč so prepuščeni subjektivni presoji. Takšna blokada onemogoča transparentnost in primerljivost sodnih odločb z namenom ugotavljanja enotne sodne prakse določenega sodnika ter sodišča. Po njegovem poznavanju zadev pa so bili v primerljivih zadevah sprejete diametralno nasprotno odločitve, celo pri istem sodniku. Zaradi nastale situacije tožniku, kakor tudi sodnikom sodišč v Sloveniji, dostop do primerljivih sklepov ni mogoč, zaradi česar ni mogoče slediti enotni sodni praksi, ki jo zapoveduje ustavno sodišče. S tem je tudi onemogočena enakost pred zakonom iz 14. člena Ustave. Predlaga, da sodišče tožbo ugodno reši, torej smiselno predlaga odpravo izpodbijane odločbe.

Tožena stranka se v odgovoru na tožbo sklicuje na razloge, navedene v njeni odločbi ter poudarja, da je v zadevi bistvenega pomena dejstvo, da informacija javnega značaja, ki je predmet zahteve tožnika, ne obstaja. Navedena ugotovitev ne temelji na subjektivni presoji, temveč na objektivno preverljivem dejstvu. Prav tako zavrnitev ne pomeni, da ni omogočen dostop do sodne prakse, temveč le, da organ v konkretnem primeru ne razpolaga s konkretno zbirko sodb. Predlaga, da sodišče tožbo zavrne.

Tožba ni utemeljena.

Po presoji sodišča sta odločitev organa v izpodbijani odločbi, kakor tudi odločitev informacijskega pooblaščenca o zavrnitvi pritožbe, pravilni in zakoniti. Pri tem sta oba organa glede svoje odločitve v upravnih aktih navedla tudi pravilne razloge, na katere se sodišče sklicuje in jih v izogib ponavljanju ponovno ne navaja (drugi odstavek 71. člena Zakona o upravnem sporu, Uradni list RS, št. 105/2006, ZUS-1).

V obravnavanem primeru je tožnik zahteval posredovanje fotokopij vseh sodb Višjega sodišča v Mariboru v obdobju od leta 1995 do 2008, v katerih je v civilnih zadevah dedovanja kmetijskih gospodarstev, in v katerih je bil uporabljen Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev, v senatu višjih sodnikov sodelovala Nina Vidic. V postopku ni sporno, da je Višje sodišče v Mariboru organ iz 1. člena ZDIJZ, sporno pa je, ali zahtevane informacije predstavljajo informacijo javnega značaja v skladu s 4. členom istega zakona. Po navedeni določbi je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. Po citirani določbi torej morajo biti izpolnjeni trije osnovni pogoji, da lahko govorimo o obstoju informacije javnega značaja in sicer, da mora informacija izvirati iz delovnega področja organa, da mora organ z njo razpolagati ter da se nahaja v materializirani obliki. Informacijo javnega značaja tako predstavlja samo dokument, ki že obstaja, torej ki je že bil ustvarjen v okviru delovnega področja organa.

Iz ugotovitev tožene stranke na podlagi ogleda pri organu izhaja, da računalniška tehnologija, s pomočjo katere se vodi vpisnik Cp, kakor tudi druge evidence, ne omogočajo iskanja po kriterijih, kot to zahteva tožnik. Računalniško vodeni vpisnik lahko da samo podatke o zadevah, kjer je sodnica Nina Vidic sodelovala v senatu kot poročevalka, med tem ko podatka o tem, v katerih zadevah je sodelovala kot predsednica senata ali samo kot članica senata, ni mogoče pridobiti s pomočjo računalniško vodenega vpisnika. Prav tako v računalniškem programu Cp vpisnik ni mogoče iskati zadev po kriteriju ZDKG. Glede na ugotovljeno je tudi po presoji sodišča pravilna ugotovitev tožene stranke, da dokument, ki bi ustrezal tožnikovim kriterijem, ne obstaja, kakor tudi ugotovitev, da ne obstaja pravna podlaga, ki bi sodišče obvezovala, da mora voditi zbirko po kriterijih, ki bi ustrezali tožnikovi zahtevi. Navedeni ugotovitvi tudi tožnik v tožbi ne ugovarja. Namen ZDIJZ je v uredništvu ustavne pravice

iz drugega odstavka 39. člena Ustave RS, ki zagotavlja javnost in odprtost delovanja državnih organov, organov lokalnih skupnosti, javnih agencij, javnih skladov in drugih oseb javnega prava, nosilcev javnih pooblastil in izvajalcev javnih služb. V obravnavanem primeru pa zbirka, ki bi ustrezala kriterijem, ki jih je navedel tožnik v svoji zahtevi, ne obstaja. S tem pa ni izpolnjen eden izmed kriterijev, ki so določeni za definicijo informacije javnega značaja, in sicer kriterij, da gre že za ustvarjen dokument v okviru delovnega področja organa. Po določbah ZDIJZ pa organ ni dolžan ustvarjati novega dokumenta, zbirati informacij, opravljati raziskav ali analizirati podatkov, da bi zadostil zahtevi prosilca, temveč je njegova dolžnost le omogočiti dostop do že obstoječih informacij. Sledenje sodni praksi s področja ZDKG, za kar si po navedbah v tožbi prizadeva tožnik, pa omogoča javno dostopna spletna stran o sodni praksi.

Glede na navedeno je sodišče presodilo, da je izpodbijana odločba pravilna in zakonita, tožba pa neutemeljena, zato jo je sodišče zavrnilo na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1.

PRAVNI POUK: Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

V Mariboru, dne 20. 1. 2010

**Predsednica senata
Vlasta Švagelj Gabrovec, l.r.**

Ta prepis je soglasen z izvirkom.
Podpis sodne osebe.